

Me&JU

ETT MAGASIN FRÅN JÖNKÖPING UNIVERSITY

NUMMER 2 | 2019

WORKING TOGETHER FOR A SUSTAINABLE WORLD

How JU is putting the UN's Agenda 2030 goals at the heart of its education and research.



HÅLLBAR KOMMUNIKATION

Forskning om hur kommunikation kan bidra till Agenda 2030.

STUDENTS FOR SUSTAINABLE ACTION!

Jönköping Universitys studenter visar vägen.



JU 25 ÅR! EXTRA JUBILEUMSNUMMER SOM BILAGA

Att engagera sig i hållbarhet

Är du orolig för klimatförändringar? Rubrikerna kan vara deprimerande och problemens omfattning se överväldigande ut, men vi kan inte ge upp. Att det finns gott om aktiviteter på Jönköping University för att inspirera och motivera oss alla att engagera oss i miljöfrågor, och tillsammans arbeta för ett hållbart samhälle, kan du se i det här numret av Me&JU.

Läs om JU:s hållbarhets- och mångfaldsnätverk och vilket hållbarhetsfokus samt aktiviteter som finns på fackhögskolorna inom Jönköpings University. Som alltid hjälper studenterna också till att visa vägen. JU Solar Team till exempel, som deltar i årets World Solar Challenge och Students for Sustainable Action – en inspirerande grupp studenter som arbetar hårt för att göra campus mer miljövänligt.

Kan kommunikation vara hållbar? Det kan du läsa om i artikeln om forskningsmiljön "Hållbar kommunikation". Ulrika Olausson, professor i medie- och kommunikationsvetenskap på Högskolan för lärande och kommunikation, berättar om hur kommunikation i olika sammanhang kan bidra till att de 17 globala målen uppnås.

Intressant forsknings görs också på Tekniska Högskolan, där det utvecklas nya material för dieselmotorer till fartyg. Nya, tuffare krav på lägre svavelutsläpp kräver anpassning av motorerna. Våra forskare hjälper sjöfarten att uppfylla de nya kraven!

När du har läst klart hoppas jag att du känner dig hoppfull om framtiden – och motiverad att delta i hållbarhetsarbetet. Om alla arbetar tillsammans kan vi uppnå fantastiska saker!

I oktober firar vi 25 år som stiftelsehögskola. För att fira har vi gjort en minnesbilaga, som kommer med detta numret. Vill du veta mer om 25-årsjubileumet? Besök ju.se/25.

Katie Dalros-Bingham
Redaktör
katie.bingham@ju.se

12.

*300 mil i solbil.
JU Solar Team
korsar Australien.*



13.

*Studentföreningen
med hållbarhet
i fokus*

6.

*Working together for
a sustainable world*



JÖNKÖPING UNIVERSITY

Me&JU är Jönköping Universitys magasin som vänder sig till högskolans vänner, samarbetspartners och intressenter. Me&JU utkommer fyra gånger per år. Produceras vid Kommunikationsavdelningen, Jönköping University. **Ansvarig utgivare:** Hanna Ståhl, vd Högskoloservice. **Redaktör:** Katie Dalros-Bingham. **ISSN:** 1104-3687. **Layout:** Maria Jacobsson och Sofie Lind. **Tryck:** TMG Tabergs. **Upplaga:** 5 000 ex. **Omslagsfoto:** Vanessa Vera Forsberg. **Adress:** Jönköping University, Me&JU, Box 1026, 551 11 Jönköping. **E-post:** press@ju.se **Facebook:** facebook.com/jonkopinguni **Twitter** och **Instagram** @jonkopinguni **News in English:** ju.se **Klimatekonomisk Posttidning:** miljöanpassad – återvinningsbar – klimatkompenserad.

5. Den 4-7 september arrangerades universitets-EM i rodd i Jönköping.



4. Kick Off Festival med Smith & Thell, Fricky, Seinabo Sey och Hov1

JU 25 ÅR

Jubileumsnummer i mitten av tidningen



Om du har bytt adress, eller inte längre vill ha Me&JU, mejla oss på press@ju.se.

Innehåll

- 4. Notiser** / Kick Off Festival / Kurs i familjeföretagande / Klimatveckan.
- 5. Notiser** / Universitets-EM i rodd.
- 6. Working together for a sustainable world.** What is JU doing to play its part in Agenda 2030?
- 8. Hållbar kommunikation**
- 10. Komprimerad grafitjärn** – nytt material som ger mer miljövänliga dieselmotorer.
- 12. 300 mil i solbil.** JU Solar Team korsar Australien.
- 13. Students for Sustainable Action.** Studentförening med hållbarhet i fokus.
- 14. Notiser** / Jönköping University och Träcentrum ingår strategiskt partnerskap / JU på Almedalen.
- 15. Notiser** / Invigning av hus K / Jönköpingsstudenter är vinnare i Hack for Sweden-tävling / Lag från Jönköping University tog brons på Dreamhack.
- 16. Ny doktorsavhandling** / Per Ohlsson.
- 17. Alumner Lina och Magnus Hedenström:** Ett framgångsrikt par.
- 18. Namn och nytt**
- 19. Aktuellt**
- 20. Rektor har ordet**
- 22. Gästkrönikör** / Helena Jonsson, landshövding i Jönköpings län och ordförande i klimatrådet.
- 23. Summary in English**

VÅR VISION

Vi bygger ett internationellt universitet i Jönköping. Vi attraherar väl kvalificerade, uppfinningsrika och företagsamma människor från hela världen. Vi bidrar till ett hållbart välstånd i regionen där vi verkar, och banar väg för kunskapsbaserad innovation och företagsamhet.



Foto: Oskar Cronstad



KICK OFF FESTIVAL

med Smith & Thell, Fricky, Seinabo Sey och Hov1

För femte året i rad arrangerades succén Kick Off Festival den 24 augusti som ett avslut på insparken och ett startskott på den nya terminen.

Mer än 3 500 glada studenter och alumner fyllde campusområdet, för kvällen

förvandlat till ett sprakande festivalområde med två scener, en fun-fair och flera food trucks.

– Liksom tidigare år blev festivalen en succé. Studenterna själva har varit med och önskat artister – och vi fick till

en mycket bra mix, säger Lennart Wass som är festivalgeneral på JU.

Kvällens line up bestod av Smith & Thell, Fricky, Seinabo Sey och Hov1 och vi låter bilderna tala för den fantastiska stämningen!

Utvecklas inom familjeföretagande

CeFEO – Centre for Family Enterprise and Ownership vid Jönköping International Business School anordnar ny kostnadsfri onlinekurs på kvartsfart i Family Business Management. Kursen på 15 högskolepoäng är baserad på de senaste rönen från världsledande forskare och skräddarsydd för dig som är yrkesverksam. Skanna av QR-koden för att läsa mer. Anmäl dig i dag – begränsat antal platser!



KLIMATVECKAN PÅ JÖNKÖPING UNIVERSITY

Den 4 -11 september så ägde årets klimatvecka rum, den sjätte i ordningen. Klimatveckan arrangeras av Klimatrådet i Jönköpings län och ett antal aktiviteter under veckan stod Jönköping University för.

Bland annat så ordnades en workshop i digital storytelling, klimatberättelser, tillsammans med Ragnhild Larsson från Klimatpodden. Deltagarna fick göra egna kortfilmer på temat klimat. Filmerna kommer att visas under JU:s Sustainability Festival i början av oktober.

Ett annat inslag var en eftermiddag med olika föreläsningar på temat krisberedskap och klimatanpassning

som ordnades tillsammans med Länsstyrelsen i Jönköpings län. Under eftermiddagen presenterades både praktiska erfarenheter av ett klimat i förändring och den senaste forskningen inom krissamverkan. Talare var bland annat Elvira Kaneberg, universitetsadjunkt på Jönköping International Business School, som förra året skrev en avhandling om beredskapshantering och civilförsvaret i Sverige.



Finalen i herrarnas fyra.

UNIVERSITETS-EM I RODD

Den 4-7 september fylldes Jönköping och campus av roddare från hela Europa. Då arrangerades universitets-EM, European Universities Rowing Championship, i rodd för första gången någonsin i Sverige. Ett mycket stort antal deltagare – över 500 roddare från 81 universitet och 21 olika länder – kom till mästerskapet för att göra upp om medaljerna på Munksjön, mitt i centrala Jönköping.

TEXT OCH FOTO: DANIEL EKMAN

Studentrodd är en sport med anor från tidigt 1800-tal, då Cambridge och Oxford började sina styrkemätningar med studentrodd på Themsen. Sporten har fortfarande sitt starkaste fäste i England, men det är en sport som växer sig starkare i Sverige och nu var det alltså dags för universitets-EM i Jönköping med deltagare från bland annat de ovan nämnda brittiska universiteten.

Jönköping University Rowing Association (JURA) ställde upp med fyra roddare och tog två medaljer, varav ett guld, inför en entusiastisk hemmapublik. Filip Nilsson och Eskil Borgh tog guld i dubbel. Bara några timmar senare tog Eskil Borgh ytterligare en medalj då han efter en rafflande slutspurt och målfoto tog brons i singel.

– Jag är jättenöjd. Ett fantastiskt evenemang. Vi har jobbat stenhårt med detta och får payback nu när vi ser resultatet. Detta är en kickoff för studentrodd i Sverige skulle jag vilja säga. Speciellt när grabbarna i dubbeln tog guld också, så öppnar de stora dörren till det här, säger Mats Almlöw, ordförande för svenska roddförbundet.

Jönköping University är ett certifierat elitidrottsvänligt universitet (EVL) och det ligger helt i linje med lärosätets ambitioner att stå värd för evenemang av den här digniteten.

– Det har varit fantastiskt. Det har varit många månaders slit, eller år kan man säga. Det har gått över förväntningarna och vi har fått så mycket beröm både från nationellt och internationellt håll om att det här har varit en jättebra tävling, säger Mona Sörman, studievägledare och ansvarig för elitidrottsansningarna vid Jönköping University.

Mästerskapet arrangerades i samarbete mellan Sveriges Akademiska Idrottsförbund, Destination Jönköping, Jönköpings kommun, Jönköping University, Jönköping Roddsällskap och Huskvarna Roddsällskap med stöd av Svenska Roddförbundet, Jönköping University Sport Association och Jönköping University Rowing Association. Det var den största roddtävlingen i Sverige på 35 år!



Tävlande i damernas åtta landstiger efter loppet.



Schweiz damlag i åtta bär upp sin båt på land.



Filip Nilsson och Eskil Borgh firas efter segern.

Working together for a sustainable world

In 2015, the UN set the Sustainable Development Goals (SDGs), a collection of 17 global goals to reach by the year 2030. These were a call to action to end poverty, protect the planet and ensure that people enjoy peace and prosperity. According to the UN, this agenda will require “the participation of all countries, all stakeholders, all people” (Resolution 70/1).

TEXT: KATIE DALROS-BINGHAM | FOTO: ANNA HÅLLAMS

So, what is Jönköping University doing to play its part in Agenda 2030? We talked to five representatives from the JU Sustainability and Diversity Network (JUSDN) to find out how their school or service organisation is committing itself to the SDGs.

Guénola Nonet

Jönköping International Business School (JIBS) Champion for Responsibility in Action and JUSDN chairperson

“JIBS is working towards being a business school that fully embraces the SDGs in education, research and action. Right now, JIBS does a great job at incorporating sustainability principles in several Business Administration and Economics classes. Our teachers are open-minded and willing to approach topics such as supply chain management, marketing and economics from a sustainability perspective. We also have a flagship bachelor’s programme – Sustainable Enterprise Development.

JIBS is hosting an academic conference dedicated to responsible management education and we are looking to increase collaborative sustainability projects with Science Park and other local practitioners. We have recently recruited additional assistant professors that have expertise in sustainable development and social development ethics.”

Jonelija Zelic

JUSDN representative, School of Engineering

“The different aspects of sustainability development – economic, social and ecological – can be found in every programme at the School of Engineering, but we have two with a special sustainability focus – Sustainable Supply Chain Management and Sustainable Building Information Management. In our research, we are also dedicated to sustainability issues. Projects such as CompCAST are working to helping the metal industry design components that are lighter and resource efficient, but that also incorporate increased usage of recycled materials.

Our students and teachers initiated and developed the solar car project (read more on page 12) in 2013, and this has now become an interdisciplinary collaboration between JU’s four schools.

My dream is that the School of Engineering will develop more programmes and courses with a focus on sustainability. At a JU level, we’d really like to see more project collaborations between the schools.”



Board members of the JUSDN, from left: Guénola Nonet, Ellen Almers, Kjel Hendriks (President of Students for Sustainable Action), Jonelija Zelic and Inger Ahlstrand. Absent from the picture is JUSDN representative, Marie-Louise Jarl.

Inger Ahlstrand

**JUSDN representative,
School of Health and Welfare**

“We are working to increase sustainability issues in our education at the School of Health and Welfare. The best way to influence climate and the environment in general is to increase our students’ knowledge on these matters. We also try to get them to think about the lab environment and how to dispose

of materials responsibly. It would be great if more students became involved in the SSA (Students for Sustainable Action – read more on page 13).

Going forward, we need to clarify how we work with sustainability in both our education and research. We’ll hopefully do an inventory and integrate this more into our courses. Staff and students are on board with sustainability issues, so the process is looking positive.”

Ellen Almers

**JUSDN representative,
School of Education and Communication**

“The School of Education and Communication have a set goal to increase students’ knowledge about sustainability by implementing sustainability perspectives in our education and there is an ongoing work with this. We have launched the master’s programme Sustainable Communication, and the Global Studies programme offers a specialization on sustainability. During 2019, we held a Sustainability in Higher Education course, which attracted educators from JU’s four schools.

The research environment Media and Communication Studies is profiled towards Sustainable Communication and aims to produce critical knowledge about how communication in various contexts might contribute to meeting, and to reconciling, the 17 SDGs. The research group Sustainability Education Research (SER) do research on ecological literacy, learning in forest gardens, ecosystem services, and education for sustainable development (ESD) in higher education. In August 2019, SER organized a conference on children, multifunctional outdoor environments and sustainability at School of Education and Communication.”



Marie-Louise Jarl

JUSDN representative, University Services

“University Services has been working with sustainability issues in a systematic way for many years. The initial focus was on waste management and printing, now it’s about decreasing energy consumption by renovating old parts of the university. House K is the first building on campus to be built according to the Swedish ‘Miljöbyggnad silver’ certification. An electric car is now part of the university’s fleet of vehicles.

In terms of social sustainability, staff at the Student Counselling and Service department received training and were awarded a diploma in working with LGBTQ issues. In March 2019, JU held a conference together with various regional organisations on the topics of chemicals, toxic waste and recycling processes. JU student counsellors also held a national conference on diversity in May 2019. Each of these events were environmentally certified.”

SUSTAINABILITY ON CAMPUS – HOW TO GET ENGAGED

1. Join the JUSDN! Find out more about the network at one of their breakfast meetings.
2. Take part in JU’s urban farming initiative.
3. Get involved with the JU Solar Team.
4. Join Jönköping’s Circular Centre (circularcentre.se)
5. Join the Friday for Future strikes at the city hall in Jönköping.

HÅLLBAR KOMMUNIKATION

På Jönköping University är medie- och kommunikationsforskningen profilerad mot hållbar kommunikation. En av anledningarna till detta är att kommunikation ofta är väldigt osynlig i de olika hållbarhetsdokumenten.

TEXT: DANIEL EKMAN | FOTO: PATRIK SVEDBERG



Otto Hedenmo, doktorand med inriktning miljökommunikation och Renira Gambarato, universitetslektor i medie- och kommunikationsvetenskap.

HÅLLBARHET ÄR ETT ORD som hörs nästan överallt nuförtiden och det är lätt att tro att det enbart handlar om miljöfrågor. Men hållbarhet är så mycket mer än så, vilket de så kallade globala målen för hållbar utveckling, en del av FN:s Agenda 2030, visar. Förutom miljö handlar det även om ekonomisk och social hållbarhet (till exempel om fred, hälsa, jämställdhet och mycket mer). Det är de tre dimensionerna av hållbarhet.

– Hållbarhet har ju flera dimensioner, inte minst social och ekonomisk hållbarhet. Fattigdom kommer till exempel ofta ur miljöproblem, som att det exempelvis inte finns rent vatten. Och fattigdom ger sociala problem och skapar flyktingströmmar bland annat, säger Ulrika Olausson, professor i Medie- och kommunikationsvetenskap på Högskolan för lärande och kommunikation.

KOMMUNIKATION OFTA OSYNLIGT

Tittar man på alla de olika dokumenten, allt från Brundtland-rapporten från 1987 till Agenda 2030, som ligger till grund för hela hållbarhetstanken, så är kommunikation väldigt osynligt. Kommunikation som fenomen tas ofta för givet och ingenting som uttryckligen hanteras. Detta är en av anledningarna till att medie- och kommunikationsforskningen vid Jönköping University är profilerad mot hållbar kommunikation, eller Sustainable Communication som det heter på engelska.

– Ingenting fungerar utan kommunikation. Kommunikation är något av det svåraste man kan hålla på med, så därför tänkte vi att vi borde ta tag i det här. Utveckla det teoretiskt, metodologiskt och empiriskt, men även att få in det i våra utbildningar, säger Ulrika Olausson.

Forskningens målsättning är att utveckla kunskap om hur kommunikation i olika sammanhang, alltifrån journalistik till i organisationer och i politik, kan bidra till hur de 17 globala målen uppnås.

– Tidigare så handlade forskningsprogrammet om hållbar journalistik, sustainable journalism, men det har nu ett bredare perspektiv inom sustainable communication, säger Peter Berglez, forskningsmiljöledare och professor vid Högskolan för lärande och kommunikation

MILJÖDISKUSSIONER I SOCIALA MEDIER

Ett högaktuellt område som Ulrika Olausson tittar på är hur man diskuterar miljöfrågor i sociala medier.

– Sociala medier är en fantastisk möjlighet för oss forskare att faktiskt se hur människor resonerar och vilka argument de använder för olika förhållningssätt, säger Ulrika Olausson.

Sociala medier har gett människor en möjlighet att diskutera på ett helt annat sätt än vad man har kunnat göra tidigare, både med folk man känner och med folk man inte känner.

– På gott och ont. Men det är en arena som inte har funnits tidigare, där man kan föra fram sina åsikter, så det tittar jag på nu. Hur man diskuterar miljöfrågor och hur man förhåller sig till vetenskap, säger Ulrika Olausson.

VETENSKAP OCH FAKTA ÄR VIKTIGT

Vetenskap och fakta är viktigt när det gäller hållbarhet. Det pratas mycket om att vi lever i ett "post truth society" med stor grad av faktaresistens och där känslor trumfar



Ulrika Olausson, professor i medie- och kommunikationsvetenskap och Peter Berglez, professor i medie- och kommunikationsvetenskap och forskningsmiljöledare.

vetenskap, men det visar sig att fakta och vetenskap fortfarande har en stark ställning i diskussioner.

– Det har blivit ett slagträ i debatter att anklaga varandra för att sakna kunskap eller att inte ha fakta. Så fakta och vetenskap har fortfarande ganska hög status. Sen kan dock vetenskapen användas på ett felaktigt sätt. Man avvisar inte vetenskap, men den används på ett pragmatiskt sätt från alla sidor för att stödja de egna argumenten. Det tycker jag inte är samma sak som

"post truth" eller faktaresistens utan det är något annat, säger Ulrika Olausson.

DRIVER ÄVEN UTBILDNINGAR

Forskningsmiljön driver en forskarutbildningskurs på engelska inom hållbar kommunikation. Kursen ges helt på distans med forskarstudenter från hela världen. Från och med i höst bedrivs även ett engelskspråkigt masterprogram på plats i Jönköping, med främst internationella studenter.

Projektet som ska göra **STORA DIESEL- MOTORER MER MILJÖVÄNLIGA**

2017 startade forskningsprojektet AusCGI på Tekniska Högskolan. Projektet har tagit fram ett material som är speciellt värmebehandlat – komprimerad grafitjärn – som ska kunna klara av mindre svavel i dieselbränsle som används i stora fartygsmotorer. Detta för att kunna möta de allt hårdare miljökraven som ställs.

TEXT: HÅKAN STRAHL | FOTO: PATRIK SVEDBERG, ISTOCKPHOTO

UNDER ÅRENS LOPP HAR DET gjorts mycket forskning på just bränsle till dieselmotorer, men fortfarande måste vi använda en hel del bränsle som har svavel i sig och svavel är skadligt för miljön. I dag är det mellan en till tre procent svavel i den här typen av bränsle. På grund av hårdare miljöregler, både i USA och Europa, måste svavelhalten i dieseln minska till under en procent mellan 2020–2025.

Detta gör det svårt för motortillverkarna eftersom svavel i bränslet är bra för motorerna då det fungerar som smörjmedel mellan cylindrarna och kolringarna. Om man inte har den typen av smörjmedel kommer temperaturen bli väldigt hög och det orsakar stora repor i materialet, vilket medför risk för brand. Lite svavel måste man alltså ha, det som då återstår är att titta

på materialet. Ett av målen med projektet har därmed varit att hitta ett nytt material eller blandning av material som klarar de svåra förhållanden som uppstår när man minskar svavelhalten i bränslet.

– Projektet har fokuserat på att hitta ett material som kan produceras billigare, som är mer värmeståligt, väger mindre och kan stå emot repbildningar bättre. Vi vill öka materialets prestanda. Vi har tittat på komponenter som används i dieselmotorer med hög bränsleåtgång, så som till exempel stora fartygsmotorer (som förbränner en stor mängd diesel), där förbränningskammaren kan vara en meter stor. I diesel finns det svavel, vilket förorenar både haven och luften, så det är ett otroligt viktigt område att forska kring. Det har redan forskats kring bränslet, hur man ska kunna få det

mer miljövänligt, men det har visat sig vara svårt att nå bra resultat. Därför har vi inriktat oss på materialet kring förbränningen i motorerna, säger Rohollah Ghasemi, postdoktor i material och tillverkning vid Tekniska Högskolan.

VÄRMEBEHANDLAD KOMPRIMERAD GRAFITJÄRN

Normalt sätt har motortillverkarna använt sig av gråjärn, men materialet som de har forskat kring i projektet är komprimerat grafitjärn. De har kommit fram till att med

Rohollah Ghasemi, postdoktor i material och tillverkning vid Tekniska Högskolan.





Motorhallen på ett stort fartyg där varje enhet representerar en separat cylinder.

precis rätt värmebehandling ökar dess positiva mekaniska egenskaper, det klarar värmen mycket bättre och står också emot repbildning längre.

Ytterligare en fördel, förutom mindre svavelanvändning i bränslet, är att materialet är mycket lättare, vilket gör att motorerna drar mindre bränsle. Detta i sin tur gör att man kan frakta mer på samma tur än man kan i dag. Miljön är den stora vinnaren. Materialet är väldigt lovande och rederierna kan komma att använda det i sina dieselmotorer framöver.

LÅNG PROCESS

– Nu är frågan hur nära eller långt bort vi är från verkligheten. Nu har vi producerat materialet, men är det användbart i stora dieselmotorer på fartyg? Det är inte bara materialet i sig som ska fungera. Det tar lång tid för företagen att producera, testa, använda och studera hur det fungerar i verklig miljö. Vi ger dem material med rätt värmebehandling, sedan får företagen utreda vidare så alla andra parametrar

fungerar. Det öppnar samtidigt upp för att ha ett fortsatt samarbete med dem. Det är väldigt utmanande för det är ett ganska nytt material för alla inblandade, säger Rohollah Ghasemi.

Om allt klaffar så kan resultatet, med färdiga motorer i fartyg som trafikerar haven, bli verklighet om ungefär 10 år. Syftet och förhoppningen är att materialet ska fungera med väldigt lite svavelinblandning i bränslet, vara mer slitåligt, väga mindre och vara billigare. Då har fartygen fått mer miljövänliga dieselmotorer.

FORTSATT PROJEKT?

Projektet är unikt både ur ett nationellt, men också internationellt perspektiv.

– Projektet avslutades officiellt i slutet av juli, men det har öppnat flera dörrar. Beroende på de slutgiltiga resultaten så tror jag att vi kommer fortsätta inom vissa områden ihop med våra partners. I alla fall med de delarna som var lyckosamma och som behöver mer forskning. Jag hoppas och tror att våra partners är nöjda med resultatet av

forskningen, avslutar Rohollah Ghasemi.

Fyra företag från Sverige, ett från Danmark, Jönköping University, Lunds universitet och ett brasilianskt universitet har arbetat med projektet. Från JU deltog två professorer, två docenter, två assisterande professorer och Rohollah Ghasemi, som är postdoktor. Projektet finansierades av KK-stiftelsen och ingick i SPARK.

AUSCGI –AUSTEMPERED COMPACTED GRAPHITE IRON

Partners:

- > Federal Mogul AB, Göteborg
- > Bodycote AB, Göteborg
- > Quintus Technologies AB, Västerås
- > Applied Nano-surfaces AB (ANS), Uppsala
- > MAN Diesel Engine & Turbo (MDT), Köpenhamn



Kelvin Frank, Arvid Gränsmark, Simon Sigvant, LisaBeth Sundström och de andra studenterna i JU Solar Team har designat och byggt bilen helt på egen hand.



2017 kom JU Solar Team på åttonde plats i tävlingen.

300 MIL I SOLBIL

Studenterna från Jönköping University har byggt den helt på egen hand och den ska klara såväl sandstormar som extremvärme. Den väger runt 180 kilo och ska ta dem 300 mil, tvärs över Australien. Årets solbil, Axellent. I oktober är det dags för en ny upplaga av World Solar Challenge.

TEXT: SOPHIE LILJEFALL | FOTO: JU SOLAR TEAM, SOPHIE LILJEFALL

– Det känns jättespännande men också nervöst. Det blir en utmaning att få allt att falla på plats. Det är verkligen ett äventyr, säger LisaBeth Sundström.

– Det blir riktigt häftigt att uppleva detta, det är ett så stort event, säger Arvid Gränsmark.

JU Solar Team består av 16 studenter från Jönköping University. Tillsammans har de designat och byggt bilen som endast drivs av solenergi. Årets bil har lägre luftmotstånd och solcellerna har bättre verkningsgrad. Dessutom är nu hela karossen i

kolfiber, vilket gör att bilen blir styvare och väger mindre än tidigare solbilar från Jönköping University.

VÄRLDENS STÖRSTA LOPP FÖR SOLDTRIVNA BILAR

Bridgestone World Solar Challenge är världens största lopp för soldrivna bilar. Tävlingen är på 3 022 kilometer, från Darwin i norr till Adelaide i söder.

– Utmaningen blir att hålla ihop teamet och att folk gör sin roll. Allt måste gå smidigt, trots tidspress och värme. Om någon

BRIDGESTONE WORLD SOLAR CHALLENGE är världens största race för soldrivna bilar. Tävlingen startade i Australien 1987 och solbilar från hela världen tävlar om att snabbast köra den 3 022 km långa sträckan från Darwin i norr till Adelaide i söder.

är trött, kanske hen tar fel beslut. Mycket kan gå fel, säger LisaBeth Sundström.

Förra gången, 2017, kom JU Solar Team på åttonde plats. I år är siktet inställt på topp fem.

– Jag tror att vi har bra potential. Om vi lyckas trimma in allt och inte får några haverier, tror jag att det går väldigt bra, säger Arvid Gränsmark.

– Jag tror inte att jag har fattat att vi snart åker till Australien. Jag tror att jag inser det när vi står där och ser de andra teamen, avslutar LisaBeth Sundström.



Studentföreningen med hållbarhet i fokus

I samband med att programmet Sustainable Enterprise Development startades på Jönköping International Business School hösten 2016 föddes också tanken om en studentförening med fokus på hållbarhet. I dag har föreningen Students for Sustainable Action (SSA) fler än femtio medlemmar och anordnar olika former av hållbara aktiviteter och evenemang under terminerna.

TEXT: FREDRIKA FRÖJD | FOTO: FRIDA ASSMUNDSGÅRD, HELENA FECHNER

SSA:s arbete utgår framförallt ifrån de tre hållbarhetsdimensionerna – social hållbarhet, ekonomisk hållbarhet och ekologisk hållbarhet. Föreningens främsta mål är att göra campus mer hållbart och miljövänligt samt att väcka intresse för hållbarhetsfrågor bland studenterna. De bidrar också med studentperspektivet som en del av Jönköping University Sustainability and Diversity Network Board (läs mer på sida 6).

FÄRRE ENGÅNGSARTIKLAR GENOM PANTSYSTEM

– En av våra främsta hjärtefrågor är att göra campusområdet mer miljövänligt. Något som vi valt att fokusera på är att minska användandet av engångsartiklar, främst i form av kaffemuggar i papper och de tillhörande locken i plast som används i kanske fyra minuter innan de slängs, berättar Frida Assmundsgård, Marketing Manager i SSA.

Föreningen jobbar för att kunna införa

ett nytt system där du kan ”panta” din kaffemugg så att den istället diskas och genom det reducera mängden skräp. De hoppas att tekniken för detta snart finns på plats så att det kan implementeras. SSA anordnar flera olika aktiviteter och evenemang där hållbarhet är i fokus och genom sina sociala mediekkanaler sprider de tips på hur du kan göra vardagen mer hållbar.

– Det handlar till exempel om att alltid ha med sig egna bestick för att undvika plastbestick eller ta tåget istället för flyget, men också att förnya garderoben på ett mer hållbart sätt genom att handla second hand eller delta i klädbyten, säger Frida Assmundsgård.

HÅLLBARA EVENEMANG I OLIKA FORMER

Under våren har SSA deltagit i Fridays For Future, klimatstrejken som initierats av Greta Thunberg och blivit en global rörelse

för en mer hållbar planet. Ett återkommande evenemang under vårterminen kallar de Sustainable and Chill.

– Då har vi varit i Rio (en av restaurangerna på campus) och serverat en hållbar buffé samtidigt som vi har haft någon aktivitet, som quiz till exempel. Det ska vara ett avslappnat event där man kan lära känna varandra, säger Frida Assmundsgård.

En gång per termin anordnar de ”Green Day” då de fokuserar på en specifik fråga. Genom olika aktiviteter, donationer och att sälja tygmärken, samlar de in pengar till en organisation som jobbar med frågan. Under hösten 2018 gick pengarna till Håll Sverige Rent och under våren 2019 var temat för Green Day psykisk hälsa och då skänkte man pengar till organisationen Mind.

– Vi har också ett projekt som heter ”Urban Farming – Greening the Campus” som innebär att vi har planterat olika grödor och kryddor i trädgården på Högskolan för lärande och kommunikations tak, avslutar Frida Assmundsgård.

KOM I KONTAKT MED SSA

Är du intresserad av att gå med i SSA, vill följa dem eller bidra till deras arbete är du välkommen att kontakta dem.

> Facebook: facebook.com/studentsforsustainableaction

> Instagram: @ssa.jkpg

Jönköping University och Träcentrum ingår strategiskt partnerskap

Jönköping University fortsätter att utveckla sin forsknings- och utbildningsmiljö tillsammans med näringslivet. Ny strategisk partner är Träcentrum i Nässjö, som bedriver utveckling och kompetensförsörjning för träindustrin.

Med syftet att utveckla utbildningarna och stärka regionens näringsliv har Jönköping University sedan tidigare fem strategiska partners – Scania, Saab, Husqvarna, Kongsberg och Fagerhult. De utökas nu med en sjätte aktör genom det avtal som har tecknats med Träcentrum. Organisationen genomför utvecklingsprojekt och utbildningar för träindustrin och samverkar med ett stort antal små och medelstora företag i branschen.

– Vi har under lång tid haft ett nära samarbete med Träcentrum och ser väldigt positivt på att det nu blir ett strategiskt partnerskap. Genom den här typen av noder i regionen når vi ut till många företag och tillsammans får vi ett långsiktigt perspektiv med delade agendor och strategiska diskussioner, säger Mats Jackson, programchef för SPARK på Jönköping University.

Samarbetet med Träcentrum har tidigare varit kopplat till SPARK, som är Jönköping Universitys forsknings- och utbildningsmiljö med inriktning mot kunskapsintensiv produktframtagning.

– Våra företag står inför en situation där de måste stärka sin produktframtagning och processutveckling. Forskningsmiljön hos SPARK passar väl in på de utmaningarna och därför är det här ett naturligt steg för oss att ta. Som strategisk partner blir också Träcentrum en viktig brygga mellan akademien och företagen, säger Joakim Brobäck, vd för Träcentrum.



Mats Jackson, programchef för SPARK på Jönköping University och Joakim Brobäck, vd för Träcentrum Nässjö.

JU PÅ ALMEDALEN

Jönköping University medverkade på Almedalsveckan för första gången under 2019 och vi gjorde det i samverkan med Region Jönköpings län, Jönköpings kommun och flera andra kommuner i länet. Att genom samverkan möta samhällsutmaningar var det genomgående tema som avspeglade sig i de seminarier som Jönköping University genomförde i Almedalen.

För Jönköping University har det sedan starten 1994 varit viktigt att samverka och att göra skillnad – för studenterna, för samarbetspartners, för näringslivet, för regionen och för Sveriges konkurrenskraft. I år, när Jönköping University firar 25 år, passade högskolan på att genomföra ytterligare en för skolan historisk aktivitet: att för första gången medverka under Almedalsveckan på den gemensamma arenan "Jönköpings län – en smart arena".

– Jönköping University är en stark forsknings- och utbildningsmiljö som driver kvalitativ verksamhet i samverkan med många olika samhällsaktörer. Vi bidrar med stolthet till samhällsdebatten och regionens utveckling, säger Agneta Marell, rektor vid Jönköping University.

När Jönköpings län vill positionera sig än mer nationellt som ett attraktivt, dynamiskt och utvecklingsorienterat län kan Jönköping University bidra genom sina samarbeten. Gemensamt för dem är att resultaten ofta har stor betydelse för det omgivande samhället.

– Vi tog ett än mer aktivt kliv in i den nationella debatten tillsammans med regionen och visade på Jönköping Universitys styrkor under Almedalsveckan, säger rektor Agneta Marell. Att delta på en gemensam arena, under gemensamt namn är ett sätt att fortsätta bygga långsiktiga, hållbara samarbeten.

2936

nya programstudenter började på JU i augusti

Invigning av hus K

ONSDAGEN DEN 29 MAJ INVIGDES Jönköping Universitys nyaste byggnad, hus K. Byggnaden är på fyra våningar och 7200 kvadratmeter. På de övre våningar sitter 180 anställda på Högskoleservice och högskolans servicebolag. På nedre plan finns en stor tentamenssal med fasta datorer, med tentaplatser även för studenter med särskilda behov.

– Vi har väntat på det här länge, säger Monica Hjelmåker, avdelningschef på studieadministration. Det har mest betydelse för Högskoleservice, då det är vi som sitter här, men det ger även mer utrymme till andra verksamheter inom JU, så att alla kan börja expandera.

– Det känns spännande med de nya konstellationer vi sitter i. Vi får nära till nya kollegor på ett annat sätt, vilket skapar ny dynamik i verksamheten, säger Daniel Lundqvist, verksamhetssamordnare på campusservice.

Huset är miljöcertifierat och har ett digitalt system som styr värme och kyla. På taket finns 400 kvadratmeter solpaneler som ger cirka 65 kilowatt per timme och rummen har dessutom närvarosensorer, vilket betyder att belysningen tänds och släcks när man går in och ut.



Foto: Sophie Liljerfall

Rektor Agneta Marell höll tal vid invigningen av hus K.

Lag från Jönköping University tog BRONS PÅ DREAMHACK

E-sportlaget **JUSTICE** från Jönköping University tog brons i spelet Counter-Strike under Dreamhack på Elmia.

Laget som tävlade i *Counter-Strike: Global Offensive* bestod av fem studenter och en coach från Jönköping University. Trots att de i början av tävlingen hamnade i en lägre grupp kämpade sig laget genom gruppspelet och slutade på en imponerande tredjeplats, vilket innebar 10 000 kronor i prispengar. Dreamhack på Elmia i Jönköping är världens största digitala festival och LAN-party.

Jönköpingsstudenter är vinnare i Hack for Sweden-tävling

Luis Cabrera och Luis Cano från Mexiko som tagit examen från Jönköping International Business School vann i våras kategorin Mobility Award i tävlingen Hack for Sweden.

Luis Cabrera och Luis Cano kommer från Jönköping Universitys partneruniversitet ITESM Campus Ciudad de México.

De antogs som double degree-studenter och har läst kurser inom företagsekonomi på JIBS. I maj vann de en av sju kategorier på tävlingen Hack for Sweden under Stockholmsmässan. Det var cirka 500 tävlande och killarna tog hem klassen Mobility Award.

Luis Cabrera och Luis Cano har tagit fram en mjukvara som tillsam-

mans med en VR-lösning (Virtual Reality) gör att personer kan ta del av föreläsningar, konserter eller varför inte en berg- och dalbana utan att befinna sig på platsen i fråga. De fick presentera sin produkt i Googles lokal under Almedalsveckan.

Agneta Marell, rektor för Jönköping University, är imponerad av hur Luis Cabrera och Luis Cano har använt teknik och nytänkande för att skapa en produkt som ger nya möjligheter för människor.

– De har tagit fram en produkt som kommer att ha positiv inverkan på samhället, säger Agneta Marell.



Foto: Daniele Sjoehall

Studenterna Luis Cabrera och Luis Cano från Mexiko vann en tävling under Stockholmsmässan och i juli presenterade de sin egen produkt under Almedalsveckan.



Foto: Eadwin Wallin

Det framgångsrika laget från Jönköping University bestod av: Markus Holmström (coach), Axel Henriksson, Kalle Rydin, Kim Andersson, Kim Berg och Sebastian Sihvo.

Fotbollstränare utgår ifrån att spelarna förstår instruktionerna

Många tränare inom elitfotboll har inte någon genomtänkt arbetsgång för att försäkra sig om att spelarna har förstått givna instruktioner. Det finns också en stor pedagogisk variation i sättet att arbeta med sitt lag och sina spelare. Det slår Per Ohlsson vid Högskolan för lärande och kommunikation, Jönköping University, fast i en ny avhandling.

TEXT: SOPHIE LILJEFALL | FOTO: PRIVAT

Avhandlingen bygger på intervjuer med 23 elittränare inom herrfotboll, samtliga aktiva på allsvensk nivå eller högre. Den visar att majoriteten av tränarna inte har någon uttalad arbetsgång för hur de kan stämma av om spelarna, rent intellektuellt, har förstått andemeningen bakom instruktionerna. Tränarna nöjer sig istället med det de ser under träning och match och utgår ifrån att spelarna har förstått.

– Bekräftelse blir mer av slaget att, ”Det här har vi tränat på och jag ser att det följs under match och därmed har jag fått bekräftelse på att spelarna har förstått andemeningen”, när det kanske är rena slumpen. Kontentan blir att vi ser det vi vill se, säger Per Ohlsson. Och i de fall där det inte ser bra ut eller om en spelare agerar fel, trots flera tillsägelser, blir det enda alternativet att sälja spelaren.

”JAG KAN OCH JAG VET HUR DET SKA VARA”

I studien framträder också en pedagogisk variation i hur tränarna implementerar sin spelidé eller drar upp taktiska drag inför nästa match. Majoriteten beskriver sättet de arbetar på som ”jag kan och jag vet hur det ska vara”, men ett alternativ till denna strategi beskrivs också. Alternativet går ut på att tillvarata den erfarenhet och kompetens spelarna besitter, och

används framför allt bland de tränare som har släppt tilltron till övningar och systemtänkande för att mer fokusera på individen och dennes sätt att förstå fotboll. Tränaren presenterar en idé och för diskussioner med ett antal tongivande spelare för att få del av deras erfarenheter och förankra och utveckla en tanke. Det här sättet att arbeta förekommer dock endast i undantagsfall.

– Det borde vara naturligt för varje tränare att förankra sin idé bland de tongivande spelarna. Nu kan man som tränare på yttersta elitnivå säga att den spelare som inte förmår att följa spelidén inte blir långvarig, utan säljs. Tränaren behöver inte förankra sin idé utan det är upp till spelaren att följa givna direktiv, säger Per Ohlsson.

SPELFÖRSTÅELSE EN VIKTIG FÖRMÅGA

Fotbollsspelarnas förmåga att löpande kunna läsa av spelets rörelsemönster, tolka det de ser och agera på ett sådant sätt att det främjar laget är en kognitiv förmåga som kallas spelförståelse. Denna förmåga är av avgörande betydelse för hur en match går.

Spelförståelsen blir allt viktigare att utveckla då spelarna endast är i kontakt med bollen runt en minut under en

match (varierar beroende på position) för att under resterande 89 minuter löpande förflytta sig så att de alltid befinner sig i rätt position i relation till övriga spelare och boll.

Per Ohlsson anser att fotbollsklubbar och tränare skulle kunna använda sig av den kunskap som avhandlingen genererat för att utveckla sitt ledarskap.

– Genom att ta del av studien skulle tränarna kunna lära sig att förstå hur spelarna förstår spelet fotboll för att kunna vidareutveckla dem och spelet. Jag tror att pedagogisk och kommunikativ förmåga bland tränare kommer att bli allt viktigare inom idrott, avslutar Per Ohlsson.

Per Ohlsson har disputerat vid Högskolan för lärande och kommunikation, med avhandlingen ”Spelförståelse och kommunikationsförmåga – En fenomenografisk studie över hur elittränare i fotboll söker bekräftelse på om spelare har förstått andemeningen i en instruktion”.



NAMN & NYTT

Vem på JU vill du veta mer om?
Tipsa press@ju.se

NYA STYRELSELEDAMÖTER

Utöver de externa ledamöterna ingår även rektor och representant för lärarna respektive studenterna i styrelsen.

De övriga medlemmarna i stiftelsestyrelsen är: Monica Dahlbom, kammarrättspresident (ordförande), Mikael Alexandersson, professor Göteborgs universitet, Søren E. Frandsen, rådgivare och Johan Ohlson, inköpsdirektör SAAB.

Den 1 maj tillträdde fyra nya styrelseledamöter i styrelsen för Stiftelsen Högskolan i Jönköping.

Anna Yman, född 1972, vd för SWECO Environment
SWECO Environment har ca 850 anställda och Anna Yman har varit vd där sedan 2012, men verksam inom SWECO i 28 år, bland annat som regionchef. Tidigare har hon också varit verksam som forskare vid Stockholms universitet. I sitt dagliga arbete har hon mycket fokus på teknikens roll och hur den kan bidra till ett mer hållbart samhälle.

Madelene Sandström, född 1961, ek.lic. och forskare
Madelene Sandström har större delen av sin karriär varit engagerad inom forskning och forskningsfinansiering. Åren 2009 till 2018 var hon vd för KK-stiftelsen och tidigare har hon bland annat varit verksam som generaldirektör för FOI, Totalförsvarets forskningsinstitut, vice generaldirektör för Vinnova samt ingår sedan 2019 i Forskningsberedningen. Hon har således en gedigen och bred erfarenhet av det svenska forskarsamhället och innovationssystem.

Mats Eriksson, född 1959, professor i omvårdnadsvetenskap, Örebro universitet
Mats Eriksson är professor i omvårdnadsvetenskap och ledare för en forskningsmiljö vid Örebro universitet och bedriver omfattande forskning om barn och unga. Mats Eriksson har tidigare bland annat varit verksam som studierektor för forskarutbildningen Medicinsk vetenskap vid Örebro universitet, specialistsjuksköterska i intensivvård och avdelningsföreståndare inom neonatal.

Linda Fransson, född 1974, vd och delägare, Gnosjö Automatsvarvning AB
Sedan 2012 är Linda Fransson vd för familjeföretaget Gnosjö Automatsvarvning AB. Hon var sedan tidigare delägare i företaget och har haft flera ledande befattningar. Som vd anser hon att det är viktigt att driva utvecklingen framåt och våga testa för att hitta nya bättre tillvägagångssätt. Hon har även en teknologie kandidatexamen i maskinteknik från Tekniska Högskolan i Jönköping.



Foto: Sweco

Anna Yman



Foto: Johan Olsson

Madelene Sandström



Foto: Cathrine Gustavsson

Mats Eriksson



Foto: Stephan Bazzic

Linda Fransson

HÖGSKOLANS FÖRTJÄNSTTECKEN

Ingvar L Svensson, professor på Tekniska Högskolan, tilldelas Jönköping Universitys förtjänsttecken 2019. Utmärkelsen ges till personer som har gjort insatser av vikt för lärosätet. Ingvar L Svensson ledde under nästan 20 år uppbyggnaden av forskningen inom gjutna material och gjuteriteknologi vid Tekniska Högskolan i Jönköping. Utan Ingvars vision och hårda arbete hade detta inte blivit en av de ledande forskningsgrupperna i världen inom området.



Foto: Daniel Sjödahl

PEDAGOGISKA PRISET

I år tilldelas **Tillan Strand** det Pedagogiska priset vid Jönköping University för att ha motiverat och engagerat kollegor vid Hälsohögskolan i Jönköping samt för att ha utvecklat och implementerat nya idéer som t.ex. "case"-metodik, vilket innebär att studenterna ställs inför realistiska problem i praktikfall, eller "case".



Foto: Patrik Svedberg

SENASTE DISPUTATIONERNA

Louise Rundqvist disputerade den 5 juni med avhandlingen "Aspects of regular long-term endurance exercise in adolescents, with focus on cardiac size and function, hormones, and the immune system".

Björn Domeij disputerade den 12 juni med avhandlingen "Compacted Graphite Iron: On Solidification Phenomena Related to Shrinkage Defects".

Ellinor Tengelin disputerade den 14 juni med avhandlingen "Becoming aware of blind spots — Norm-critical perspectives on healthcare education".



Foto: Patrik Svedberg



Foto: Högskolan Väst

Baiwei Zhu disputerade den 14 juni med avhandlingen "Casting and Anodizing of Al Alloys-Alloy Design, Manufacturing Process and Material Properties".



Foto: Patrik Svedberg



Foto: Patrik Svedberg

Lina och Magnus Hedenström

Ett framgångsrikt par

De gick i den allra första årskullen på Internationella Handelshögskolan och är i dag framgångsrika i sina respektive branscher. Dessutom träffades de och blev ett par under utbildningen. Möt Lina och Magnus Hedenström.

TEXT: SOPHIE LILJEFALL | FOTO: PRIVAT

– Utbildningen betydde jättemycket och lade hela plattformen. Jag lärde mig att styra min egen framgång. Det gäller att göra något bra av alla situationer, då går det att påverka, säger Lina Hedenström.

– Det var fantastiska år. Studenterna var nära fakulteten och kunde påverka. Jag har framför allt haft nytta av det entreprenöriella och det kreativa, det lades en bas, säger Magnus Hedenström.

Året var 1994. Högskolan i Jönköping hade precis blivit en stiftelsehögskola och stod redo att ta emot sina allra första

studenter. Två av dem var Lina Holmgren från Huskvarna och Magnus Hedenström från Lidingö. De gick i den allra första årskullen på internationella ekonomiprogrammet på Internationella Handelshögskolan. När verksamheten startade bedrevs utbildningen i tillfälliga lokaler. Tack vare ett gemensamt initiativ mellan högskolan och Jönköpings kommun samt med hjälp av sponsring från regionala företag, kunde ett nytt högskoleområde byggas.

– Det var superfint och jag var stolt. Det manifesterades lokalt att det fanns ett lärosäte, det blev en symbol att det var på riktigt, säger Lina Hedenström.

BLEV ETT PAR UNDER UTBILDNINGEN

Lina och Magnus gick i samma årskull. Under det andra året utvecklades vänskapen till något djupare och de blev ett par. De gifte sig 2001 och bor i dag på Lidingö med sina två söner Theodor och Edward och mopsen Ben.

– Magnus är nog ändå det bästa med mina studier, skrattar Lina Hedenström.

Redan från början hade alla program ett internationellt fokus och studenterna

gavs möjlighet att läsa utomlands. Lina var i Edinburgh under ett år och Magnus i Paris.

– Det var nyttigt. Jag satte mig i en annan kontext, språkmässigt och kulturellt, utanför komfortzonen, säger Magnus Hedenström.

FRAMGÅNGSRIKA KARRIÄRER

Efter fyra år av hårt slit och många nya kunskaper var det så dags för examen. Arbetslivet hägrade. Lina har bland annat arbetat som digital affärsutvecklare och vice vd. I dag är hon Chief Operating Officer på lokaltidningskoncernen NTM AB.

Magnus har mestadels arbetat som konsult och även varit med och grundat Cupole Consulting Group. I dag är han partner på managementkonsultbolaget Curamando som hjälper företag med digital marknadsföring och e-handel.

– Jag är extremt lyckligt lottad. Jag har sen examen fått jobba med duktiga personer i en bra och spännande bransch. Jag vill nu göra mitt bolag till det bästa, med fortsatt tillväxt och geografisk expansion. Men på sikt kanske jag drar mig tillbaka och målar tavlor, säger Magnus Hedenström.

– Livet är bra. Jag har kommit en bit i karriären och har en jättefin familj. Merparten av mina dagar har jag gått till jobbet med ett leende och min målbild är att få göra det i 20 år till, avslutar Lina Hedenström.



Lina och Magnus Hedenström har två söner och bor på Lidingö.

Namn: Lina och Magnus Hedenström
Kommer från: Huskvarna respektive Lidingö.



Aktuellt

Mer på gång på
Jönköping University
ju.se/kalendarium



Shaping our Future – JU Sustainability Festival, 1–4 oktober, utforskar hur samhälleliga, offentliga och privata samarbeten, teknik och banbrytande idéer kan bidra till att skapa ett samhälle för alla.

Under festivalen kommer ett innovationsrace äga rum, en tävling där studenter får hjälpa lokala företag med att komma på hållbara lösningar på deras problem. Deltagarna får 24 timmar på sig att komma fram till och presentera sina lösningar. Den mest innovativa och slagkraftiga lösningen kommer sedan att prisas under

Jönköping County's Sustainability & Diversity Award Ceremony.

Under festivalen kommer det också finnas möjlighet att gå på en guidning genom Urban Farming-projektet och se olika utställningar från bland annat Normstorm och JU Solar Team runt om på campus.

Eventet är ett samarbete mellan JU Sustainability and Diversity Network, Science Park, Jönköpings kommun och föreningen Students for Sustainable Action.

> Läs mer på:
ju.se/shapingourfuture

Kultur på Campus

– **ONSDAGAR KL. 12.00**
I HÖGSKOLEBIBLIOTEKET

En halvtimme i kulturens tecken, allt ifrån musik till meditation – mitt på campus, mitt i veckan och mitt på dagen. Välkommen!

> För kommande schema se
ju.se/campuskultur

Vera Roadshow

DEN 24 OKTOBER anordnas Vera Roadshow i JU-aulan. Det är ett inspirationsevent arrangerat av Tekniska Högskolan i samarbete med Science Park, Upptech, Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) och Sveriges Ingenjörer samt Teknikföretagen. De inbjudna är gymnasieelever, studenter, näringslivsrepresentanter och politiker.

Eventet har fått sitt namn ifrån Vera Sandberg, Sveriges första kvinnliga ingenjör. Målet med eftermiddagen är att inspirera fler, framför allt kvinnor, att utbilda sig till ingenjörer.

Under eventet får du ta del av spännande föreläsningar, mingla med företagsrepresentanter och träffa studenter vid högskolans ingenjörsprogram. Anmälan krävs, läs mer på ju.se/vera



JU FIRAR 25 ÅR!

Den 7-12 oktober firar vi att Jönköping University bildades för 25 år sedan. Under sex dagar bjuds det på flera festliga och lärorika evenemang.

Öppna föreläsningar om JU:s historia. Ett helt nytt koncept som kallas för JU LIVE som bjuder på spännande föreläsare från Jönköping University samt företagsledare och entreprenörer från regionen. Du ges

möjlighet att lyssna till föredrag av nya professorer och hedersdoktorer - från både USA, England och Sverige. Finalen under jubileumsveckan är Akademisk högtid då professorer och hedersdoktorer installeras och doktorer promoveras under högtidliga former med en rad gäster, tal och levande musik.

> Läs mer på ju.se/25



Foto: Jönköping University

MED INTERKULTURELL KOMPETENS I RYGGSÄCKEN

Kunskap är lätt att bära, det råder inget tvivel om det gamla talesättets giltighet. De snart 150 000 studenter som lämnat Jönköping University (JU) genom åren har kunnat bära med sig en packning av kunskap som de, vill jag påstå, har glädje av dagligen och som i många fall har varit avgörande för vilka vägar de tagit i livet.

LIKSOM OMVÄRLDEN FÖRÄNDRAS måste också den kunskap som studenterna bär med sig från JU ständigt uppdateras. Om vi jämför med tiden för JU:s tillkomst 1994, lever vi på många sätt i en helt annan värld i dag. Då hade muren mot öst nyss fallit, Sverige hade ännu inte klivit in

i EU-samarbetet och hade någon beskrivit hur internet skulle krympa världen hade det låtit som science fiction.

JU har haft en internationell prägel från starten, och vår internationella inriktning blir allt viktigare när globalisering och digitalisering förkortar avstånd, och företag och

organisationer har allt fler internationella kontakter.

Samtidigt ökar antalet personer med utländsk bakgrund i Sverige vilket medför att behovet att förstå olika kulturer finns inom alla sektorer – företagande, vården och skolan.

CURRENT HIGHLIGHTS

→ **Shaping our Future – JU:s hållbarhetsfestival 2019**

En fem dagar lång hållbarhetsfestival äger rum på Jönköping University mellan den 30 september och 4 oktober. Under veckan anordnas flera olika evenemang; den tre dagar långa RMER-konferensen, studenttävlingen "Sustainable Innovation Race", turer genom JU:s stadsodling ("urban farm") samt en hel dag med seminarier och workshops.

→ **JU vill starta unik tandläkarutbildning**

Det råder stor brist på tandläkare i Sverige och Jönköping University vill därför starta en ny tandläkarutbildning. Utbildningen kommer att ha ett unikt utbildningskoncept där studenten tränas i moderna, digitala arbetssätt. JU siktar på att skicka in ansökan om tandläkarutbildningen till Universitetskanslersämbetet i oktober 2019. Vid ett positivt besked planeras utbildningen att starta våren 2022.

→ **JUVE – JU:s nya akademiska kör**

Jönköping University startar i höst en akademisk kör ledd av Dan Boberg. Kören som ska uppträda vid olika JU-evenemang och fester kommer att bestå av både studenter och personal.



Foto: Patrik Svedberg

»JU försöker öka förutsättningarna för att våra studenter genom möten ska få kunskaper, färdigheter och förhållningssätt för att kunna arbeta i miljöer med kulturell och social mångfald.«

JÖNKÖPING UNIVERSITY – LEDANDE INTERNATIONELL KUNSKAPSMILJÖ

Under försommaren fattade JU:s högsta beslutande organ – stiftelsestyrelsen – beslut om en ny strategi som innebär ytterligare steg mot ett än mer internationellt JU. Beslutet innebär att JU tar klivet från att bygga ett internationellt lärosäte till att vara en ledande internationell kunskapsmiljö.

JU erbjuder redan i dag en rik studiemiljö där också den med svensk bakgrund kan studera i en internationell miljö på hemmaplan. Vi har en stor andel internationella forskare och lärare. Närmare 25 procent av våra studenter är internationella och det finns representanter från 75 olika länder på högskolan. Inget svenskt lärosäte kommer i närheten av den andelen.

Det är viktigt att våra utbildningar speglar de nya, växande behoven. JU vill öka förutsättningarna för att våra studenter ska få kunskaper, färdigheter och förhållningssätt för att kunna arbeta i miljöer med kulturell och social mångfald. Det är en utmaning, då också studenter gärna söker sig till likasinnade och till grupper där de känner sig allra tryggast.

STUDIEMILJÖ SOM BERIKAR

Att bryta mönster är en utmaning för de som redan är yrkesverksamma och det kan vara ännu tuffare för enskilda studenter, men ska man bli redo att arbeta i en internationell miljö – i Sverige eller utomlands – är det viktigt att möta, relatera till och förstå olika kulturer, åsikter och arbetssätt. Studiemiljön måste utformas så att den möjliggör möten och berikar studenternas situation. Desto viktigare att JU ser till att erbjuda studentboenden för både svenska och utländska studenter. För alla fungerar inte som du. Det är så världen ser ut.

Nästa steg i strategiprocessen är att våra olika bolag utformar planer för hur JU:s övergripande ambitioner och strategier på bästa sätt, och med respektive bolags förutsättningar som utgångspunkt, kan vässas och konkretiseras i organisationen. Arbetet börjar nu. Den nya strategin gäller från årsskiftet och vi kommer att se resultat redan under våren 2020. Från JU ska man som student få med sig något utöver den teoretiska kunskaper – en interkulturell kompetens. Kunskap som är lätt att bära med sig i ryggsäcken!

Agneta Marell | Rektor Jönköping University

SAMARBETE ÄR NYCKELN TILL EN LYCKAD KLIMATOMSTÄLLNING

Jönköpings län ska, senast 2050, vara ett plusenergilän. Det har vi beslutat oss för inom Klimatrådet – ett råd bestående av närmare hundra olika organisationer, varav JU är en viktig part.

TEXT: HELENA JONSSON | FOTO: CAMILLA ZILO

→ Men vad är då ett plusenergilän undrar du? Jo, enkelt förklarar kan vi säga att vår vision är att vi ska producera så pass mycket förnybar energi i Jönköpings län att det inte bara täcker vårt eget behov – det ska dessutom bli ett överskott som vi kan exportera.

Det innebär att vi behöver minska vår egen energianvändning, samtidigt som vi ökar produktionen av förnybar energi.

Ett högt satt mål, men helt klart möjligt att förverkliga.

Hur når vi då dit, kanske du tänker? Svaret på den frågan är både enkelt och komplicerat. Komplicerat på så sätt att **det kommer krävas nya innovationer, nya sätt att göra saker på, nya tankemönster och att företagen vågar investera i det nya för att realisera omställningen.**

Enkelt eftersom vi egentligen inte har något val. Vi måste minska våra koldioxidutsläpp och öka produktionen av förnybar energi – något alternativ finns inte.

Nyckeln till detta är samverkan och samarbete. Ingen klarar en sådan utmaning på egen hand, men tillsammans kan vi nå hur långt som helst. Och det är precis vad Klimatrådet handlar om – en mötesplats för samverkan

mellan näringsliv, politik, offentlig verksamhet, ideell sektor och inte minst akademien.

Det går inte att underskatta forskningens betydelse i arbetet med klimatomställningen, både på global, nationell, regional och lokal nivå. Låt mig nämna några exempel på detta.

Klimatrådet är med och delfinansierar en doktorandtjänst på JU där vi hoppas lära oss mer om samverkan och samarbete. Troligtvis hade detta inte varit möjligt om inte den mötesplats som Klimatrådet erbjuder hade funnits.

Ett annat exempel är **JU Solar Team – en minst sagt imponerade satsning som går ut på att med hjälp av kreativitet och ingenjörskap bygga en konkurrenskraftig bil, helt driven av solen.** Med denna bil deltar sedan studenterna i världens största race för soldrivna bilar – Bridgestone World Solar Challenge i Australien. Med hjälp av bland annat Klimatrådet har satsningen fått stor uppmärksamhet, inte minst bland ungdomar. Studenterna turnerar nu runt på olika gymnasieskolor och berättar om tävlingen, något som förhoppningsvis kan inspirera ungdomarna och ytterligare stärka det stora intresse som redan finns för klimatfrågorna.

Jag är som bekant inte bara ordförande i Klimatrådet, utan även lands-

hövdning i Jönköpings län. I den rollen har jag många och varierande kontakter med de flesta av länets olika aktörer. Och **jag kan utan tvekan säga att vi lever upp till vårt rykte om att vara både innovativa och duktiga på samverkan i det här länet.** Den så kallade Gnosjöandan är något som genomsyrar det mesta. Vi är duktiga på att hjälpas åt, på att hitta nya – ibland okonventionella – lösningar på problem och vi ger oss inte i första taget. Det är förmågor som har tjänat vårt län väl tidigare och jag är övertygad om att det i framtiden kommer vara avgörande när Jönköpings län blir ett plusenergilän.



Helena Jonsson, landshövding i Jönköpings län och ordförande i Klimatrådet.

Me & JU

Me & JU is a magazine from Jönköping University. It is distributed in Sweden, but of course we have international friends within the country as well. Here is a short summary in English for our international staff and partners.

Words from the President

In her column, Jönköping University (JU) President Agneta Marell relates the work with the university's new strategies to the foundation of JU in 1994 and the recurring idea of internationalization at JU.



Photo: Patrik Svedberg

"JU must give students the tools needed to survive in today's new digital world, where intercultural competencies are vital. In today's world, companies and organisations are being brought together more than ever before and international collaborations are made easier, however, we cannot take this knowledge for granted. Our students must understand and be able to relate to other cultures, opinions and ways of thinking."

The JU Foundation Governing Board has decided on a new mission, vision and strategy for JU which will come into effect from January 2020.

Sustainable Communication

The Media and Communication research program at the School of Education and Communication has broadened its profile from Sustainable Journalism to Sustainable Communication. The aim of the research is to develop knowledge about how communication in different contexts, from journalism to organisations and politics, can contribute to how the Global Sustainable Development Goals (UN Agenda 2030) are achieved. A project looking at how environmental issues are discussed on social media is one example of the research activities being carried out.

Towards Eco-friendly Diesel Engines

Due to stricter environmental regulations in both the US and Europe, the sulphur content of diesel fuel must decrease below one percent by 2025. Sulphur acts as a lubricant between cylinder liners and piston rings in diesel engines. Without it, the temperature inside the combustion chamber increases due to higher friction, there is an increase in scuffing and engine failure.

The research project AusCGI, started at the School of Engineering in 2017, has been looking at alternative components used in large-bore marine diesel engines, and has produced a special cast iron alloy grade – compressed graphite iron – that can tolerate the effects of the reduced sulphur in diesel fuel. The new material is stronger than ordinary grey iron and can be potentially used to make thinner piston ring and cylinder liner components, making the engines lighter and more fuel efficient.



Photo: iStockphoto

Solar Car

IN OCTOBER, THE NEW JU SOLAR POWERED CAR, Axelent, will be racing 3022 kilometres across Australia in the Bridgestone World Solar Challenge. 16 JU students from multi-disciplinary backgrounds make up the JU Solar Team.

In 2017, the team came in eighth place. This year's team are aiming for a spot in the top five. Follow them at ju.se/solarteam.



Photo: JU Solar Team, Sophie Lijefelt

Students for Sustainable Action

Students for Sustainable Action has 50 members whose goal is to make campus more sustainable and environmentally friendly, to raise awareness among students, and to contribute from a student perspective to JU's work with sustainability. To find out more visit the Students for Sustainable Action page on Facebook.

B

PostNord

ADRESS



Klimatekonomisk
Posttidning



JÖNKÖPING UNIVERSITY

Shaping our Future

JU Sustainability Festival 2019

1-4 oktober

